

ROMA KÉP

Részletes program és szakirodalomjegyzék

1. Február 11. Bevezető óra: Számon kívül maradtak (A People Uncounted)

A holokauszt reprezentációja dokumentumfilmen (Sára Sándor: Cigányok, Alain Resnais: Night and Fog, 1955, Claude Lanzmann: Shoah)

Irodalom:

Bernáth Gábor (szerk.): Porrajmos. Roma Holocaust túlélők emlékeznek, Roma Sajtóközpont Könyvek, Budapest, 2000, dh

<http://romasajtokozpont.hu/wp-content/uploads/2014/02/ROMA-Holocaust.pdf>

Huib van Baar: The Way Out Of Amnesia? *Third Text*, 2008. 22:3, pp. 373–385 – Hivatkozás

Thomas Elsaesser: „One train may be hiding another”: private history, memory and national identity – Hivatkozás

2. Február 18. Online roma médiumok és roma iskolák tematikái: „Romák – itthon Európában”, Független Médiaközpont (2014)

2/1. portálok:

Roma Sajtóközpont – Hivatkozás

Független Médiaközpont – Hivatkozás

RomaPage – roma művészeti és kulturális portál – Hivatkozás

SOSINET.hu – Hivatkozás

Romedia Foundation – Hivatkozás

Buvero: Roma Women’s Live Network Citizen Journalism Training

2/2. Irodalom:

Sárközi Gábor: Kifehértett kép. Romák a magyar sajtó híryanagyaiban, Magyar Narancs, 2012.05. – Hivatkozás

Ceglédi Zoltán : Vicc-Faktor, hipózott szereplőkkel, HVG Online, 2012. október 29 – Hivatkozás

Bernáth Gábor – Messing Vera: Szélre tolva. Kutatási zárójelentés a roma közösségek többségi médiaképéről, 2011.

file:///C:/Users/Dr.%20M%C3%BCIlnér%20Andr%C3%A1s/Downloads/szelre_tolva%20(1).pdf

3. Február 25. Per és dokumentumfilm, trauma-reprezentáció: Hajdú Eszter: Ítélet Magyarországon

3/1. Irodalom:

K. Horváth Zsolt: A Nap az apa. Törmelékek a holokauszt-értelmezések tanúfalából, in Gács Anna – Orbán Katalin (szerk.): *Emlékkerti kőroszlán. Írások György Péter 60. születésnapjára*, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Budapest, 2014, 479–492.

Hannah Arendt: Eichmann Jeruzsálemben, – Hivatkozás

3/2. interjúk, kritikák:

Origo – Hajdú Eszter

Index – Megdöbentő film a romagyilkosságokról

Leszorító, Csendre parancsoló valóság

Origo – Ilyen országban élünk

4. Március 4. Televíziós identitáskonstrukciók I. közszolgálati műsorok

Filmek:

Józsa Márta, Litauszki János: Esély-mesék (2002) 50 perc

Joka Daróczi János: Szébb Jövő (2011) 22:40

Irodalom:

Bogdán Mária: A hiányzó kép – A közszolgálati média identitáskonstrukciói a roma reprezentáció tükrében. In: Bogdán Mária, Feischmidt Margit, Guld Ádám (szerk.): „Csak Másban”. Roma reprezentáció a magyar médiában. Budapest–Pécs, Gondolat Kiadó – PTE Kommunikáció és Médiatudományi Tanszék, 2013.

Identitás és reprezentáció. Interjú Daróczi Ágnessel és Bársony Jánossal (Alaina Lemon és Vörös Miklós), *Replika*, 1996. december (23–24. szám), 261–272. (pdf)

Pócsik Andrea: Közszolgálatosság és diskurzus Az olaszliszkai tragédia a médiában, *Beszélő*, XII. évf. 5. szám, 2007. május, pp. 60–71. – Hivatkozás

Bogdán Mária, Feischmidt Margit, Guld Ádám (szerk.): „Csak másban”. Roma reprezentáció a magyar médiában. Budapest–Pécs, Gondolat Kiadó – PTE Kommunikáció és Médiatudományi Tanszék, 2013.

5. Március 11. Televíziós identitáskonstrukciók II. szórakoztató műsorok: A tehetségkutató – A Palimo-story

Irodalom:

Guld Ádám: A Madonna-jelenség és a sztárság konstituálódása a posztmodern médiában.

Médiakutató: Médiaelméleti Folyóirat X. évf.:(1) pp. 17–29. (2009) – Hivatkozás

Guld Ádám: Sztárnak lenni: Hírnév és hírhedség dimenziói a mediatizált nyilvánosság korában

Mediárium 2011:(1-2) pp. 105-109. (2011) – Hivatkozás

Munk Veronika: Vágási Feri és Balogh Nóra esete Oláh Gergővel. A romák reprezentációja a többségi média szórakoztató műsoraiban, *Médiakutató*, 2013. ősz

https://mediakutato.hu/cikk/2013_03_osz/03_romak_a_szorakoztato_mediaban.pdf

Munk Veronika – Morvay Judit – Szabó Kitti: Cigány csillagok – Roma sztárok médiareprezentációja, *Médiakutató*, 2012. tél (XIII. évf. 4. szám) – Hivatkozás

Munk Veronika (2007): „Húzd rá, cigány!” A magyarországi roma sztárok reprezentációja,

Ezredvég, 2007/2. internet – Hivatkozás

Bogdán Mária, Feischmidt Margit, Guld Ádám (szerk.): „Csak Másban”. Roma reprezentáció a magyar médiában. Budapest–Pécs, Gondolat Kiadó – PTE Kommunikáció és Médiatudományi Tanszék, 2013.

6. Március 18. Roma filmesek és az önmegvalósítás kérdése: a játékfilm – Bogdán Árpád: Boldog új élet

Irodalom, interjúk, kritikák:

Csontszikár nap alatt – Bogdán Árpád költő, színész, filmrendező

Keleti végeken

Rezzenéstelen tekintettel

Bogdán Árpád: Boldog új élet szemle

Az első “Nagy dobás”: Beszélgetés Bogdán Árpáddal

Folyadékhangok – Boldog új élet

7. Március 25. Közösség és identitás – a saját környezet dokumentálása

A saját közösség filmezése – Siroki László filmjei, Roma News, a bódvalenkei tábor kisfilmje

Irodalom:

Faye Ginsburg: Rethinking Documentary in Digital Age, *Cinema Journal*, Fall 2006; 46, 1, 128–133;

http://coolstudios.com/576/pdf/ginsburg_docdigitalage6pp.pdf

Faye Ginsburg: Shooting Back: From Ethnographic Film to Indigenous Production/Ethnography of Media, in Miller – Stam (eds.): *A Companion to Film Theory*, Blackwell, 1999, 295–322.

<https://files.nyu.edu/fg4/public/pdfs/Ginsburg%20-%20Shooting%20Back.pdf>

8. Április 8. Közösségformálás és identitás–erősítés színházi eszközökkel: színház és film – Független Színház: Kitágított terek – Kodolányi Sebestyén Metszéspontok I.

Részlet:

Független Színház: Peer Gynt, Index–videó

Irodalom:

Alaina Lemon: Forró Vér és Fekete Gyöngy: a cigány eredetiség paradoxona a szocializmus idején és azután, ford. Vörös Miklós, *Replika*, 1996. december (23–24. szám), 243–260. – Hivatkozás

Moszkvai zene–drámai cigány színház – Hivatkozás

Translation Roman – Hivatkozás

9. Április 15. Kiállítás – Állóképek – ikonok

Lakatos Erika Roma ikonok : New York – Budapest, 1996–2011,

Féner Tamás: Tartalékcsapat – Hivatkozás

Kovács Endre: Viza fogó–sorozat (részlet) – Hivatkozás

Irodalom:

Szuhay Péter: Az egzotikus vadembertől a hatalom önnön legitimálásáig. *Beszélő*, 2002, (7)7–8:97

107. Hivatkozás

Szuhay Péter: Ki beszél? Cigány/roma reprezentáció a képző- és fotóművészetben
In: *Etnicitás – Különbségteremtő társadalom*, szerk.: Feischmidt Margit, Gondolat – MTA Nemzeti Etnikai és Kisebbségkutató Intézet, 2010, pp. 367–391. – Hivatkozás

Bódi László 1999: ...egymásba vagyunk nőve, mint a gyökerek... Fényképek a sajkázai romák életéből. In: *Körülírt képek. Fényképezés és kultúrakutatás*. A Miskolci Galéria könyvei 17.: 65–70. o.

Féner Tamás 1993: *Fények által homályosan*. Budapest (Scriptor füzetek 10.)

Hajnal László Endre 1998: Nagyvárosi cigányok (Fotóesszé), *Tabula* 1 (1–2): 167–178. o.

Horváth M. Judit – Stalter György 1998: *Más Világ*. Budapest 143 p.

Szuhay Péter – Barati Antónia (szerk.) 1993: *Képek a magyarországi cigányság 20. századi történetéből*. (Antropológiai fotóalbum). Néprajzi Múzeum, Budapest 365 p.

Szuhay Péter (szerk.) 1998: *Cigány-kép – Roma-kép*. (Kiállítási képeskönyv) Néprajzi Múzeum, Budapest 105 p.

Tamás Ervin – Révész Tamás 1977: *Búcsú a cigányteleptől*. Kossuth Könyvkiadó, Budapest 277 p.

Josef Koudelka: Gypsies (Cikáni, Gitans—La Fin du Voyage) (fotósorozat), Aperture, könyv

Sebastiao Salgado: The Photographer as Activist

10. Április 22. Politikai portré és dokumentumfilm

A portréfilmek – Böjte József: Vigyél magaddal; Hova vigyelek? (Portréfilmek Sztojka Katalinról)

Irodalom:

Szabadulását várja a cigány példakép, Index, 2014. 09.02. – Hivatkozás

Kóczé Angéla: „Aki érti a világ hangját, annak muszáj szólnia”. Roma nők a politikai érvényesülés útján, in Feischmidt Margit (szerk.): Etnicitás: Különbségteremtő társadalom, Budapest: Gondolat–MTA Kisebbségkutató Intézet, 2010, 208–224.
– Hivatkozás

Bakó Boglárka – Tóth Eszter Zsófia (szerk.): Határtalan nők. Kizártak és befogadottak a női társadalomban, Nyitott Könyvműhely, Budapest, 2008.

11. Április 29. Roma nők reprezentációja – a Propaganda portréja Rácz Kati énekesnőről; Hosszú az út előttem (portréfilm Daróczi Ágnesről)

Szakirodalom:

Kovács Éva: „Fekete testek, fehér testek – A 'cigány' képe az 1850-es évektől a XX. század első feléig”. Beszélő, 2009. január, XIV. évf. 1. szám , 74–92. pp., – Hivatkozás

Illusztrált verzió

Sander L. Gilman: Black Bodies, White Bodies: Toward an Iconography of Female Sexuality in Late Nineteenth–Century Art, Medicine, and Literature. Critical Inquiry 12 (1985), No. 1, 204–242. Könyvben: Henry Louis Gates (ed.): „Race”, Writing and Difference, University of Chicago Press, 1986, 223–261.

<http://debbiejlee.com/ageofwonder/gilman.pdf>

12. Május 6.

Fliegauf Bence: Csak a szél

13. Május 13. Program– és kurzuszárás

14. Május 18. Árnyjáték: Tökmag Gruppo: Sárkány Lee

Árnyékszínház – Gruppo Tökmag: Sárkány Lee

Szakirodalom:

Racial identity in art: „the black aesthetic” – Hivatkozás

Képi elbeszélés, történetmondás képekkel: Keith Rawlings: Deeper Investigations into Shadow Theatre and Puppetry, – Hivatkozás